

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Erzurum Dumlu 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan siyasi mahpuslara yönelik olarak son dönemde artan baskı, kötü muamele ve şiddet iddiaları kamuoyuna yansımış; tarafıma ulaşan başvurular ve mahpus yakınlarının aktarımları ciddi kaygılara yol açmıştır.

Mahpuslar tarafından bir yılı aşkın süredir cezaevinde kötü muamelenin sistematik bir nitelik kazandığı, infaz ve koruma personelinin “burada devletin gücünü göreceksiniz”, “görürsünüz size ne yapacağım” şeklinde tehditkâr söylemlerde bulunduğu, 26 Ağustos 2025 tarihinde ise üç mahpusa yönelik fiziki müdahalede bulunduğu aktarılmıştır. Bu iddialar, farklı tarihlerde gerçekleştirilen cezaevi ziyaretlerinde de mahpuslar tarafından doğrudan tarafımıza iletilmiş; bazı hususlar yerinde gözlemlenmiştir.

Son olarak bu hafta içerisinde mahpus aileleriyle yapılan görüşmelerde; cezaevindeki baskı ortamının daha da ağırlaştığı, uygulamaların artık katlanılamaz boyutlara ulaştığı, mahpusların can güvenliğine ilişkin endişelerin derinleştiği ifade edilmiştir. Aileler, mevcut tutumun değişmemesi halinde mahpusların görüş ve telefon haklarını bilinçli olarak kullanmayacaklarını, bu durumu bir protesto biçimi olarak hayata geçirmeyi değerlendirdiklerini aktarmıştır. Bu durum, cezaevinde ciddi bir gerilim ve hak ihlali riskinin oluştuğunu göstermektedir.

Mahpuslardan gelen mektuplar ve aile anlatımları; çok sayıda mahpusun uzun süredir “kuyu tipi” olarak adlandırılan koğuşlarda tutulduğunu, keyfi hücre cezalarının uygulandığını, havalandırma ve sosyal etkinlik haklarının fiilen engellendiğini, hijyen koşullarının sağlık üzerinde olumsuz etkiler yarattığını, siyasi mahpuslara yönelik provokatif ve ayrımcı tutumların sürdüğünü ortaya koymaktadır. Yapılan şikâyet başvurularının ise etkili biçimde değerlendirilmediği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Ceza infaz kurumları, mahpusların temel haklarının askıya alındığı alanlar değildir. Mahpusların can güvenliğinin, insan onurunun ve insanca yaşam koşullarının korunması devletin anayasal ve uluslararası yükümlülüğüdür. Aktarılan bu iddialar, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere temel insan hakları standartlarıyla bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Erzurum Dumlu 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda son iki yıl içerisinde mahpuslara yönelik kötü muamele, tehdit ve şiddet iddialarıyla ilgili Bakanlığınıza ulaşan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç hakkında idari veya adli inceleme başlatılmıştır?
- 2- 26 Ağustos 2025 tarihinde üç mahpusa yönelik fiziki müdahale gerçekleştiği yönündeki iddialara ilişkin herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Açıldıysa soruşturmanın mevcut durumu nedir?
- 3- İlgili cezaevinde "kuyu tipi" olarak adlandırılan koğuşlarda tutulan mahpus sayısı kaçtır? Bu uygulamanın hangi hukuki ve idari gerekçelerle sürdürüldüğü değerlendirilmektedir?
- 4- Son iki yıl içerisinde Dumlu 1 No'lu Ceza İnfaz Kurumu'nda verilen hücre cezalarının sayısı kaçtır? Bu cezaların kaç siyasi mahpuslara yöneliktir?
- 5- Mahpusların havalandırma, sosyal etkinlik ve görüş haklarının fiilen sınırlandırıldığı yönündeki iddialar doğru mudur? Bu uygulamalara ilişkin Bakanlığınıza yapılmış bir denetim veya inceleme bulunmakta mıdır?
- 6- Cezaevi personelinin tehdit ve şiddet içerikli tutumlarına ilişkin olarak görevden uzaklaştırma dahil herhangi bir idari tedbir alınmış mıdır?
- 7- Son dönemde cezaevindeki baskı ortamının artması nedeniyle mahpusların görüş ve telefon haklarını protesto amacıyla kullanmamayı değerlendirdikleri yönündeki bilgiler Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bu gerilimin mahpusların can güvenliğini tehlikeye atmaması için alınması planlanan acil önlemler nelerdir?